

สันติวัตกรรมการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม*

Peace Innovation Development of Community Mentoring
for Crime Prevention¹เกรียงไกร บุตรมาลา และ ชันทอง วัฒนประดิษฐ์¹Keangkai Boodmala and Khantong Wattanapradith

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: kao.cop@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มี วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบท และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชน เพื่อป้องกันอาชญากรรม 2) เพื่อวิเคราะห์แนวคิด ศาสตร์สมัยใหม่และหลักพุทธสันติวิธีที่เอื้อต่อการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม 3) เพื่อพัฒนาและนำเสนอสันติวัตกรรมการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม ใช้วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน ใช้สัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 25 รูป/คน สทนากลุ่มเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 รูป/คน ทดลองนำร่องกับกลุ่มภาคเครือข่ายชุมชนรอบวัดสารอดจำนวน 19 รูป/คน วัดผลด้วยเครื่องมือแบบสอบถามคุณลักษณะและสมรรถนะที่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรมทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยแบบสังเกตการณ์ การสะท้อนคิด การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการทำบันทึกรายงานตนเอง การทำกิจกรรมกลุ่ม การถอดบทเรียน การวิเคราะห์และประเมินผลเชิงคุณภาพด้วยอุปนัยวิธี เชิงปริมาณด้วยสถิติวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองด้วยสถิติ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพบริบท ปัญหา ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม พบว่า ชุมชนมีปัญหาคือยาเสพติด ซึ่งขาดผู้นำในการแก้ไขปัญหายาอย่างเป็นรูปธรรม ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม พบว่า ชุมชนขาดการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการเป็นพี่เลี้ยงให้กับชุมชนเพื่อช่วยกันสอดส่องดูแลป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ขาดทักษะความรู้ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรม และ ขาดทักษะในการเป็นพี่เลี้ยงชุมชนและทำงานร่วมกับเครือข่าย 2) แนวคิดทฤษฎีศาสตร์สมัยใหม่และหลักพุทธสันติวิธีที่เอื้อต่อการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชนได้แก่ (1) แนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมและปัญหาอาชญากรรม (2) แนวคิด เกี่ยวกับที่เลี้ยงชุมชนและการพัฒนา และ (3) แนวคิด เกี่ยวกับสันติวัตกรรมการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชน ทฤษฎีตามศาสตร์สมัยใหม่นั้นคือการป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน เมื่อนำมาบูรณาการกับหลักพุทธสันติวิธีคือ เบญจศีล เบญจธรรม และสังคหวัตถุ 4 ซึ่งช่วยเสริมความเข้มแข็งให้กลับชุมชน สร้างชุมชนให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม และยังช่วยสร้างความสามัคคีปรองดองให้กับชุมชน 3) การสร้างสันติวัตกรรมการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม ด้วยการออกแบบหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่มีกรอบเนื้อหาที่บูรณาการจากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ร่วมกับแนวคิดศาสตร์สมัยใหม่และหลักพุทธสันติวิธี โดยใช้กลุ่มกลุ่มตัวอย่าง 19 คน โดยการอบรม 2 วัน จำนวน 5 โมดูล และติดตามผล 21 วัน ผลการทดลองพบว่า คะแนน

*Received June 10, 2024; Revised June 24, 2024; Accepted July 6, 2024

ค่าเฉลี่ยการอบรม หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่า $t\text{-test} = 3.54$ ที่ระดับ .05 เชิงคุณภาพผู้เข้าอบรมพึงพอใจในการอบรมและนำความรู้ไปใช้ในการทำงานได้เป็นอย่างดี

องค์ความรู้จากงานวิจัย คือ โมเดล C L A M P 5 องค์ประกอบที่ใช้ในการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชน คือ พี่เลี้ยงต้องมีจิตสาธารณะสำนึกคุณธรรม จิตจดจำกฎหมายใกล้ตัว จิตแจ่มใสสื่อสารเชิงบวกมุ่งการมีส่วนร่วม จิตวิเคราะห์การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จิตจดจ่อปฏิบัติอย่างมีระบบในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมให้ได้ผลอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: สันติวัฒนธรรม; การพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชน; ป้องกันอาชญากรรม

Abstract

This dissertation aims to 1) study the context and essential needs in developing community mentors for crime prevention, 2) analyze modern concepts, sciences, and Buddhist peaceful methods conducive to the development of community mentors for crime prevention, and 3) develop and present peace innovations for the development of community mentors for crime prevention. The research uses a mixed methods research design, employing an exploratory sequential design. Qualitative data were collected through in-depth interviews with 25 individuals and focus group discussions with 6 experts. Quantitative data were gathered from a pilot study involving 19 members of the community network around Wat Sarod. The evaluation tools used before and after the experiment included assessments, participatory observation, and reflective techniques using AAR. Statistical analysis was performed using t -tests to compare mean values, with results summarized descriptively.

From the results, the following results are found: 1) The context, problems, and essential needs in developing community mentors for crime prevention include 1) The lack of leaders to concretely address crime issues across various sectors, such as home, temple, and government. 2) The frequent occurrence of drug problems in the community due to easy and cheap access to drugs. 3) echnological advancements, where progress occurs without corresponding development of the mind, leading to the use of media for committing crimes, with films inciting criminal behavior and 4) The lack of morality, where people lack ethical and moral principles, particularly if they do not adhere to the Five Precepts. From these reasons, the essential needs in developing community mentors for crime prevention are 1) Community members' participation as mentors for the community to help monitor and prevent crime in the community, 2) Knowledge of crime prevention theory, and 3) Skills in being community mentors and working collaboratively with networks. 2) Modern theoretical concepts and Buddhist peace principles that contribute to the development of community mentors include (1) Concepts related to crime and crime problems.t, (2) Concepts related to community mentoring and development, and (3) Concepts related to peace innovation. When modern theories are integrated with Buddhist peace principles, such as the Five Precepts, Five Virtues, and the Four Bases of Social Harmony, they help strengthen the community, make it safe

from crime, and foster unity and reconciliation within the community. 3) The creation of peace innovation for the development of community mentors to prevent crime involves designing a participatory workshop curriculum. This curriculum integrates needs analysis with modern theoretical concepts and Buddhist peace principles. The training content includes: 1) Mindfulness leads to wisdom; without mindfulness, crime issues arise. 2) Moral role models. 3) Comprehensive knowledge of laws and nearby dangers. 4) Positive communication to foster participation. 5) Creative problem-solving. 6) Writing action plans and community mapping. A pilot study was conducted with a sample group of 20 participants over two days, followed by a 21-day follow-up. The results showed that the average training scores after the experiment were significantly higher than before, with a t-test value of 3.54 at the .05 level. Qualitatively, participants were satisfied with the training and effectively applied the knowledge in their work.

The knowledge derived from this research is encapsulated in the CLAMP model, which consists of five components used to develop community mentors.

Keywords: Peace Innovation; Development of Community Mentoring; Crime Prevention

บทนำ

อาชญากรรม เป็นพฤติกรรมที่ใช้ความรุนแรงสร้างความเสียหายให้กับร่างกาย ชีวิต ทรัพย์สิน รวมถึงจิตใจและความรู้สึกไม่ปลอดภัยในสังคม ปัญหาอาชญากรรมจึงเป็นปัญหาสังคมอย่างหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศและส่งผลต่อความเชื่อมั่นและสร้างความหวาดกลัวและส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของผู้ถูกระทำหรือผู้เสียหาย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันรัฐบาลจึงได้มีนโยบายในการป้องกันและอาชญากรรมมาโดยตลอดเพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องปฏิบัติ ซึ่งปัญหาอาชญากรรมนั้นกระทบต่อปัญหาด้านความมั่นคงของประเทศไทย ซึ่งตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้านความมั่นคง ได้มุ่งเน้นให้สังคมมีความปรองดองและความสามัคคีสามารถนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชน มีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียง กับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน ซึ่งหน่วยงานสำคัญที่ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่มุ่งให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สังคมมีความสงบเรียบร้อยและประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางอาญาและการบริการด้วยความสะดวก รวดเร็วเสมอภาคและเป็นธรรม ตลอดจนสนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในปัจจุบันสถิติการกระทำความผิดเพิ่มขึ้นทุกฐานความผิดทุกปี จากปัญหามันเกี่ยวเนื่องกับชีวิต ร่างกาย และเพศ, ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน, ฐานความผิดพิเศษ และคดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย (Royal Thai Police Office, 2023) ย่อมส่งผลกระทบต่อการจัดสรรงบประมาณในเรื่องการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสูงมากขึ้น ประชาชนขาดความเชื่อมั่นต่อรัฐ เมื่อมีอาชญากรรมเกิดขึ้นแล้วก็ต้องมีมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเหล่านั้นให้ทุเลาเบาบางลง สังคมจึงจำเป็นต้องมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นกลไกในการควบคุมสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้พลังและเครือข่ายชุมชน ได้แก่ บ้าน วัด และโรงเรียน รวมถึงราชการที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม พบว่า แนวคิดเรื่องจิตอาสาในการเป็นเครือข่ายป้องกันและเฝ้าระวังอาชญากรรมในชุมชน สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับ “พี่เลี้ยงชุมชน” ซึ่งถอดบทเรียนจากการศึกษาของ ชันทอง วัฒนะประดิษฐ์ และคณะ ที่นำเสนอเรื่องของการสร้างพี่เลี้ยงชุมชนในการร่วมแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งการศึกษานี้ได้ชี้ให้เห็นถึงคำว่าพี่เลี้ยงชุมชน ที่มีได้หมายถึงเฉพาะ ผู้นำชุมชน แต่สมาชิกชุมชนที่มีจิตอาสา มีความเป็นผู้นำ รวมถึงเด็กและเยาวชน ราชการ ครู ตำรวจ สามารถทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายได้เป็นการใช้พลัง “บวร” มาเสริมสร้างให้ชุมชนเข้มแข็ง นอกจากนี้ยังได้นำหลักไตรสิกขาเป็นเครื่องมือในกระบวนการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นกระบวนการสำคัญที่จะพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนร่วมกับการให้ความรู้ด้านการป้องกันอาชญากรรมตามศาสตร์สมัยใหม่และตามหลักกฎหมายไทย เป็นการพัฒนาจากสันติภายในไปสู่สันติภายนอก ซึ่งนับว่าเป็น สันตินวัตกรรมในการนำพาให้เกิดพี่เลี้ยงชุมชนทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายป้องกันปัญหาอาชญากรรมในชุมชน

สำหรับพื้นที่นำร่องที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาในการนำสันตินวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน คือ ชุมชนรอบวัดสารอดในเขตพื้นที่ราชบุรีบูรณะ ด้วยจากการศึกษาข้อมูล พบว่าสถานการณ์และสถิติอาชญากรรม สถานีตำรวจนครบาลราชบุรีบูรณะ มีคดีอาญา 4 กลุ่ม เกิดขึ้นจำนวนมากขึ้นทุกปี 2566 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2566 จนถึงวันที่ 28 ส.ค. 2566 มีการรับแจ้งคดีอาญา 4 กลุ่มในภาพรวมทั้งหมดจำนวน 986 คดี (Rat Burana Police Station, 2023)

จากความเป็นมาและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัย เรื่อง สันตินวัตกรรมการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม โดยเลือกพื้นที่แบบเจาะจง คือ วัดสารอดและพื้นที่ชุมชนโดยรอบวัดสารอด แขวงราชบุรีบูรณะ เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยจะได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ บริบท สภาพปัญหา ความต้องการความจำเป็น สาเหตุ อุปสรรค และศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมตามศาสตร์สมัยใหม่ ศึกษาวิเคราะห์หลักพุทธธรรมที่เอื้อต่อกระบวนการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม เพื่อนำเสนอสันตินวัตกรรมการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรมของชุมชนวัดสารอดและพื้นที่ชุมชนโดยรอบวัดสารอด ซึ่งกลไกดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงผู้นำชุมชนและผู้นำศาสนา โดยต้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ มีภาคีเครือข่ายพี่เลี้ยงชุมชนป้องกันอาชญากรรม จึงจะสามารถป้องกันและแก้ปัญหาอาชญากรรมให้หมดไปจากสังคมได้เพื่อให้ชุมชนวัดสารอดและชุมชนโดยรอบเป็นพื้นที่ต้นแบบด้านการพัฒนาชุมชนพี่เลี้ยงชุมชน เพื่อสร้างความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพในวัดที่เอื้อต่อการมาร่วมกิจกรรม โดยมุ่งเน้นที่การป้องกันไม่ให้เกิดอาชญากรรมเป็นหลัก รวมทั้งสามารถนำสันตินวัตกรรมการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนป้องกันอาชญากรรมของชุมชนวัดสารอดและชุมชนโดยรอบวัดไปใช้กับพื้นที่ชุมชนอื่นเพื่อสร้างสังคมชุมชนสันติภาพให้ยั่งยืน และเป็นชุมชนเข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรมด้วยพี่เลี้ยงชุมชนที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบท และความต้องการจำเป็นในพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม
2. เพื่อวิเคราะห์แนวคิด ศาสตร์สมัยใหม่และหลักพุทธสันติวิธีที่เอื้อการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม
3. เพื่อพัฒนาและนำเสนอสันตินวัตกรรมการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods Research Design) โดยมีวิธีการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาวเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีเพื่อนำมาใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดและเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แนวคิดศาสตร์สมัยใหม่แนวคิดเกี่ยวกับ อาชญากรรมและปัญหาอาชญากรรม แนวคิดเกี่ยวกับพี่เลี้ยงชุมชนและการพัฒนา แนวคิดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และหลักพุทธสันติวิธีกับการป้องกันอาชญากรรม คือ เบญจศีล เบญจธรรม และสังคหวัตถุ เพื่อนำมาใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดและเครื่องมือวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structure Group Interview) การประเมินก่อนและหลังการทดลอง ด้วยแบบประเมินสมรรถนะของพี่เลี้ยงชุมชนป้องกันอาชญากรรม (Pre-Post Test) กระบวนการตรวจคุณภาพเครื่องมือ หาคุณภาพเครื่องมือโดยตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) มีการวิเคราะห์ความตรงทางด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistence : IOC) เชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เครื่องมือวิจัยได้รับรองจริยธรรม การวิจัย จากสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ใบรับรองที่ ว. 128/2567

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยแบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมจำนวน 25 รูป/คน คือ กลุ่มผู้นำชุมชน ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชญาวิทยา ผู้เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนาและสันติวิธี ด้านกระบวนการ โค้ชและการออกแบบหลักสูตร โดยใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง (Purpose sampling) ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อนำมาสรุปในการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชน เพื่อป้องกันอาชญากรรม

ขั้นตอนที่ 4 การวิจัยเชิงปริมาณ ก่อนนำไปใช้ในการทดลองนำร่อง ได้มีการออกแบบและปรับปรุง หลักสูตรโดยสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus group discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญแตกต่างกัน จำนวน 6 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา ด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ด้านการศึกษาตลอดชีวิต ด้านวิทยาการกระบวนการ ด้านพระพุทธศาสนาและด้านสันติวิธี

ขั้นตอนที่ 5 การทดลองกลุ่มตัวอย่างเป็นอาสาสมัครและภาคีเครือข่ายชุมชนรอบวัดสารอด ในกลุ่ม บ้าน วัด ราชการ จำนวน 19 ท่าน โดยใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง เกณฑ์ในการดังนี้ 1) เป็นผู้ที่อยู่ในชุมชนรอบวัดสารอดหรือเป็นภาคีเครือข่ายที่ทำงานร่วมกับวัดสารอด 2) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตลอดโครงการ 3) มีความสนใจในการพัฒนาตนเอง มีจิตสาธารณะ และมีความรักในชุมชน เครื่องมือที่ใช้ประเมินผลก่อนและหลังการทดลองด้วยแบบวัดสันตินวัตกรรมการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชน เพื่อป้องกันอาชญากรรม แบบประเมินการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม การสะท้อนความรู้สึกและการติดตามผลจากการทำโครงการในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า ด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Method triangulation) เป็นการตรวจสอบโดยพิจารณาจากการใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลที่แตกต่างกันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน การแปรผลข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ วิเคราะห์ด้วยสถิติแบบบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (X) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ด้วยสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent Samples เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนแบบวัดสันตินวัตกรรมการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม ดำเนินการสรุปผลข้อมูลโดยรายงานผลการวิจัยทดลองด้วยสถิติวิเคราะห์ t-test อธิบายเชิงคุณภาพประกอบนำเสนอสรุปข้อมูลแบบอุปนัยวิธีและนำเสนอข้อมูลด้วยพรรณนาโวหาร

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 สภาพบริบท ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม พบว่า ชุมชนขาดการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพซึ่งต้องการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากบ้าน วัด โรงเรียน และหน่วยงานราชการ ภาคส่วนเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการสร้างความปลอดภัยในชุมชน การขาดผู้นำที่มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การป้องกันอาชญากรรมไม่เกิดผลตามที่คาดหวัง ความร่วมมือจากทุกฝ่ายเป็นสิ่งจำเป็นในการป้องกันอาชญากรรม โดยเฉพาะในระดับชุมชนที่บ้าน วัด และโรงเรียนมีบทบาทสำคัญ บ้านควรมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งและกรรมการชุมชนที่มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอย่างใกล้ชิด พ่อแม่ ต้องมีเวลาและเอาใจใส่ดูแลบุตรหลานอย่างเหมาะสม หน่วยงานที่ทำงานด้านการป้องกันอาชญากรรมต้องประกอบไปด้วยบุคลากรที่มีทักษะและความรู้ในการทำงานอย่างเป็นอาสาสมัคร และไม่ควรเข้ามาเพียงเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ การสื่อสารและความเข้าใจร่วมกันเป็นปัจจัยสำคัญในการประสานการทำงานร่วมกันเพื่อให้การป้องกันอาชญากรรมเกิดผลสูงสุด การสร้างสังคมที่ปลอดภัยจากอาชญากรรมต้องการการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการป้องกันอาชญากรรม โดยการทำตามบทบาทและหน้าที่ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและด้วยความรับผิดชอบ และปัญหาเสพติดในชุมชนเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เนื่องจากการเข้าถึงยาเสพติดเป็นเรื่องง่ายและราคาถูก เมื่อมีการเสพติด ยา ผู้เสพติดมักจะไม่มีเงินซื้อยาต่อเนื่อง ส่งผลให้ต้องหาทางออกโดยการลักขโมยหรือทำร้ายร่างกายคนในครอบครัวหรือผู้อื่น นอกจากนี้ ปัญหาการว่างงานเป็นอีกปัจจัยที่ส่งเสริมการเกิดปัญหาดังกล่าว เสี่ยงสะท้อนจากชุมชนแสดงให้เห็นว่า การลักขโมยและการทำร้ายร่างกายเป็นปัญหาที่พบบ่อย นอกจากนี้ การนอกจากนี้ การติดสุราก็เป็นปัจจัยที่นำไปสู่การเสพติดและการทำร้ายร่างกายที่ตามมา

วัตถุประสงค์ที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีศาสตร์สมัยใหม่และแนวคิดตามหลักพุทธสันติวิธีของการพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม แนวทางการพัฒนาตามหลักพุทธสันติวิธี พบว่า การสร้างสันติวัฒนธรรมสันตินวัตกรรมการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม จำเป็นต้องพัฒนาให้พี่เลี้ยงชุมชนเป็นผู้นำด้านศีลธรรม มีจิตอาสาเสียสละ มีการสื่อสารที่เมตตาประสานชุมชน ได้ดี และมีทักษะความรู้ด้านปัญหาอาชญากรรมและแนวทางการแก้ไขป้องกัน ดังนั้นแนวคิดที่นำมาเป็นกรอบในการพัฒนาสันตินวัตกรรมการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม เนื่องจาก หน้าที่การป้องกันอาชญากรรม และจับกุม ประชาชนจะเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของตำรวจ แต่ปัจจุบัน ด้วยภารกิจตำรวจที่ทำหลากหลายหน้าที่ และ กำลังพลไม่ได้ประจำแต่ละชุมชน ถ้ามีเหตุเกิดในชุมชน ตำรวจไม่สามารถที่จะช่วยเหลือได้ทันทั่วทั้งที่ แต่แนวคิดการมีส่วนร่วมเน้นที่การป้องกันของประชาชนในการดูแลชุมชนไม่ให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ซึ่งการมีส่วนร่วมเน้นไปที่ป้องกัน ตัดโอกาสของคนร้ายที่จะกระผิด เช่น ปรับสภาพแวดล้อมในชุมชน การติดกล้องวงจรปิด การติดตั้งไฟส่องสว่างจากแนวคิดทฤษฎีตามศาสตร์สมัยใหม่นั้นเมื่อนำมาบูรณาการกับหลักพุทธสันติวิธีได้แก่ ศีลธรรม มีศีลไม่พอก็ต้องมีธรรมสังคหวัตถุ 4

วัตถุประสงค์ที่ 3 การพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม เขตราชภัฏวชิรฯ ได้รูปแบบการพัฒนาซึ่งประกอบด้วย 5 Module ได้แก่ pre-module สติมาปัญญาเกิด สติเตลิดจะเกิดปัญหาอาชญากรรม Module 1 ต้นแบบคุณธรรม Module 2 รอบรู้ รอบริ้ว กฎหมายและภัยใกล้ตัว Module 3 สื่อสารเชิงบวก สร้างพลังการมีส่วนร่วม Module 4 ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ Module 5 Action Plane ปฏิบัติการเขียนแผนและถอดบทเรียนความสำเร็จ โดยการคัดเลือกจากการสมัครจำนวน 19 ท่าน ใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 2 วัน และการปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะด้วยตนเอง 21 วัน การวัดและ

ประเมินผลหลักสูตรสันติวัฒนธรรมการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม ใช้การวัดและการประเมินผลทั้ง 2 มิติ คือ การประเมินผลระหว่างการอบรม (Summative Assessment) and (Formative Assessment) การประเมินผลรวม ผลการอบรมแสดงตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยสมรรถนะที่เลี้ยงชุมชนป้องกันอาชญากรรมก่อน-หลังการทดลอง

n = 19

สมรรถนะที่เลี้ยงชุมชน	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
สมรรถนะที่เลี้ยงชุมชนภาพรวม	4.22	0.39	4.53	0.37	3.54	.002

*p < 0.05

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายด้านสมรรถนะการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชนป้องกันอาชญากรรมรายด้านก่อน-หลังการทดลอง

n = 19

ผลการพัฒนาสมรรถนะที่เลี้ยงชุมชน	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1) ด้านศรัทธายึดมั่นในศีลและเสียสละ	4.35	0.44	4.73	0.30	3.34	.004
2) ด้านรู้รอบเรื่องอาชญากรรม	4.32	0.50	4.67	0.32	2.46	.026
3) ด้านสื่อสารด้วยเมตตาสร้างพลังมีส่วนร่วมแก้ปัญหา	4.38	0.45	4.75	0.30	3.01	.008
4) ด้านคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	4.26	0.54	4.40	0.64	1.08	.290
5) ด้านรู้รอบชุมชนสร้างการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนปลอดภัย	4.02	0.74	4.37	0.47	2.36	.030

*p < 0.05

จากตารางแสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนสมรรถนะที่เลี้ยงชุมชนก่อนทดลองใช้หลักสูตรอบรมระหว่างก่อนทดลองและหลังทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนสมรรถนะที่เลี้ยงชุมชนรวมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

องค์ความรู้ใหม่

จากการที่ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ ทั้ง 5 module ทำให้ได้องค์ความรู้จากการออกแบบสันติวัฒนธรรมการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม ดังนี้ คือ เบญจศีล เบญจธรรม และสังคหวัตถุได้โมเดล เรียกว่า “CLAMP” ตามรูปภาพที่ปรากฏ ดังนี้

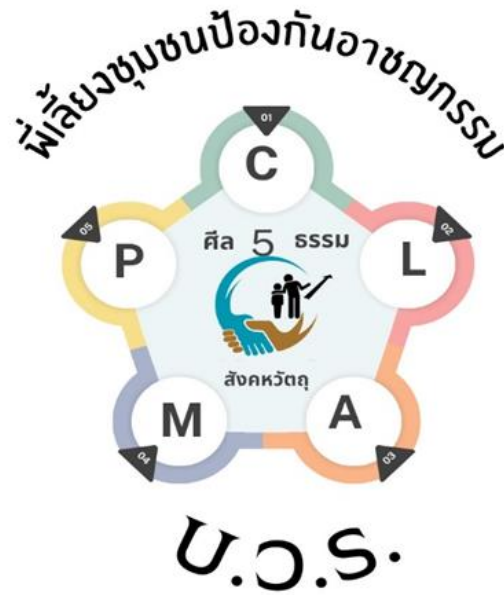

Figure 1: CLAMP Model

จากแผนภาพรูปแบบโมเดล ประกอบไปด้วยจากภาพข้างต้น ผู้วิจัยได้อธิบายความรู้อย่างคือ

C - Consciousness in public and moral realms จิตสาธารณะสำนึกคุณธรรม พี่เลี้ยงชุมชน ต้องมีจิตใจที่เสียสละทำงานเพื่อชุมชนและต้องเป็นแบบของผู้มีคุณธรรมเพื่อนำพาให้คนในชุมชนปฏิบัติตาม

L - Laws nearby are recorded by the mind จิตจดจำกฎหมายใกล้ตัว พี่เลี้ยงชุมชน เมื่อมีคุณธรรมและจิตใจเสียสละและต้องมีความรู้ทั้งกฎหมายใกล้ตัวเพื่อไม่ให้เป็นการทำผิดกฎหมายเสียเอง และยังแนะนำคนในชุมชนให้รู้จักกฎหมายและสิ่งที่ควรปฏิบัติตามระเบียบชุมชน

A - A clear mind utilizes positive communication aimed at participation จิตแจ่มใสสื่อสารเชิงบวกมุ่งการมีส่วนร่วม พี่เลี้ยงชุมชนต้องเป็นผู้มีทักษะสื่อสารที่เป็นมิตรและประสานการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชนได้โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

M - Mindful psychoanalysis fosters creative problem-solving จิตวิเคราะห์การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เมื่อพบปัญหาอาชญากรรมพี่เลี้ยงต้องมีการวิเคราะห์ปัญหาอาชญากรรมอย่างเป็นระบบและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์

P - Practiced systematically, the mind remains focused จิตจดจ่อปฏิบัติอย่างมีระบบในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมให้ได้ผลอย่างยั่งยืน พี่เลี้ยงชุมชนสามารถปฏิบัติได้อย่างมีระบบโดยการเขียนแผนปฏิบัติการป้องกันอาชญากรรมและยังเขียนแผนที่ชุมชนสันติได้

โดยการนำหลักพุทธสันติวิธีและแนวคิดทฤษฎีสมัยใหม่ด้วยแนวคิดเกี่ยวกับพี่เลี้ยงชุมชนคือการร่วมมือของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมและการพัฒนาเพื่อร่วมป้องกันปัญหาอาชญากรรมสามารถนำมาบูรณาการผสมกลมกลืนและนำมาใช้เพื่อออกแบบกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่โดยตอบสนองความต้องการจำเป็นได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสันติสุขในชุมชนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 1 สภาพปัญหา จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปที่รวบรวมได้จากการลงพื้นที่สำรวจปัญหา ความต้องการและความจำเป็น ในชุมชน พบว่า ปัญหาอาชญากรรมมีสาเหตุมาจากคนในชุมชนนั้นขาดศีลธรรม และยาเสพติดซึ่งมีการเข้าถึงได้ง่ายเนื่องจากมีราคาถูก เมื่อถามถึงกลุ่มจะทำงานในการป้องกันพบว่า มีผู้ทำงานในด้านนี้แต่ยังขาดทักษะและจิตอาสาเสียสละที่จะเข้ามาทำงานในการป้องกันชุมชน จึงจำเป็นที่จะหาผู้นำที่มีคุณสมบัติเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนที่จะเข้ามาทำงานขับเคลื่อนและประสานกับหน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาความปลอดภัยเพื่อให้ชุมชนปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม ทั้งนี้เพราะความร่วมมือกันของคนในชุมชนรวมไปถึงการมีจิตสำนึกเสียสละทำงานเพื่อชุมชนและการสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนจะช่วยทำให้ชุมชนปลอดภัยอาชญากรรมรวมไปถึงการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ เข้มแข็ง และมีระบบมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chaiyapong, Ittithanasuphavitch, and Weerakul (2018) ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้วิถีวัฒนธรรมชุมชนของอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ในการควบคุมอาชญากรรม” พบว่า ความเข้มแข็งของชุมชนเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถของแต่ละชุมชนในการร่วมมือกันโดยมีจิตสำนึกร่วมกันในการพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าและร่วมกันในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีสมัยใหม่ในการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรมนั้น พบว่าการแก้ไขปัญหาในชุมชนนั้น คนในชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม เพราะคนในชุมชนย่อมรู้สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข โดยการเป็นแนวร่วมกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการให้ข้อมูลและนำเสนอแนวทางป้องกัน ทั้งนี้เพราะ แต่ละพื้นที่นั้นมีปัญหาอาชญากรรมที่มีสภาพที่แตกต่างกันไป คนในชุมชนจึงเป็นแนวร่วมในการป้องกันอาชญากรรมที่ดีที่สุดและยังเป็นการสร้างความรักและหวงแหนต่อชุมชนของตนเอง และยังสามารถคุ้มครองตนเองและชุมชนให้ปลอดภัยจากอาชญากรรมโดยไม่ต้องรอเจ้าหน้าที่ภาครัฐมาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และเป็นชุมชนเข้มแข็ง ปลอดภัยอาชญากรรม และเรียนรู้การป้องกันอาชญากรรมด้วยตนเองโดยการแนะนำและอบรมจากภาครัฐ สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน และยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติในด้านที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยกลุ่มประชาชนที่จะเข้าทำงานในด้านนี้ ต้องเป็นผู้มีจิตอาสา เสียสละ ทำงานเพื่อชุมชน โดยไม่หวังแสวงหาผลประโยชน์และพร้อมทำงานเพื่อดูแลชุมชนและสนับสนุนงานภาครัฐในการดูแลปกป้องชุมชนไม่ให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ซึ่งประชาชนอยู่ในพื้นที่ย่อมรู้ปัญหาของชุมชนได้ดี โดยการจะป้องกันกันปัญหาอาชญากรรมให้ได้ผลที่ยั่งยืนนั้นจำเป็นต้องสร้างแนวร่วม หรือจิตอาสาที่จะมาทำงานในการป้องกันดูแลชุมชนให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีแนวคิดของการสร้างเครือข่ายประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม หรือเป็นแนวร่วมทำงานแจ้งเหตุให้กับตำรวจในลักษณะเครือข่ายในชุมชน เช่น โครงการเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมระดับตำบล ซึ่งลักษณะโครงการดังกล่าวมีจุดมุ่งเน้นการปฏิบัติหลักใน 2 มิติ คือ โดยในมิติที่ 1 คือแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น โดยเข้าถึงประชาชน สร้างศรัทธา ให้ความรู้ แนะนำปฏิบัติ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม คุ้มครองตนเองและชุมชน (Royal Thai Police Office, 2022) สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน และยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติในด้านที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยกลุ่มประชาชนที่จะเข้าทำงานในด้านนี้ ต้องเป็นผู้มีจิตอาสา เสียสละ ทำงานเพื่อชุมชน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน จึงจะตรงตามเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติอย่างแท้จริง ซึ่งประชาชนอยู่ในพื้นที่ย่อมรู้ปัญหาของชุมชนได้ดี โดยการจะป้องกันกันปัญหาอาชญากรรมให้ได้ผลที่ยั่งยืนนั้นจำเป็นต้องสร้างแนวร่วม หรือจิตอาสาที่จะมาทำงานใน

การป้องกันดูแลชุมชนให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jermrod (2020) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในชุมชนเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” พบว่า ในปัจจุบันนี้แม้ว่าจะมีภาคประชาชนเข้ามามีส่วนรวมในการดำเนินการเพื่อป้องกันอาชญากรรมในชุมชน แต่ก็ยังคงเป็นเพียงส่วนน้อยเมื่อเทียบกับประชาชนในชุมชนทั้งหมด แนวทางการมีส่วนร่วมที่สำคัญ คือ ต้องเริ่มจากตัวประชาชน อีกทั้งประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมในด้านการดำเนินการป้องกันอาชญากรรมไม่มากเท่าที่ควรจึงควรหาแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนสำหรับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของส่วนราชการรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แนวทางการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนแบ่งได้ 3 ส่วน ได้แก่ 1) ภาคประชาชน ควรเรียนรู้ในการป้องกันตัวเองจากเหตุอาชญากรรม และควรให้ความร่วมมือในการประชุมวางแผน การอบรมและการติดตามประเมินผลการป้องกันอาชญากรรมให้มากยิ่งขึ้น 2) ผู้นำชุมชน ควรเป็นสื่อกลางในการสื่อสารกับประชาชนและนำผลการดำเนินงานไปประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง และควรทำหน้าที่ประสานงานให้แก่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมป้องกันอาชญากรรมร่วมกับประชาชน 3) ส่วนราชการ ควรปรับปรุงแบบการเข้าถึงประชาชนโดยการให้บริการเชิงรุก การสร้างแรงจูงใจเพื่อให้ประชาชนเกิดการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม และจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ที่เน้นการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ปลูกฝังการเป็นจิตอาสา ตลอดจนการป้องกันตัวเองจากภัยรอบตัว

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า การพัฒนาโดยการนำหลักพุทธสันติวิธีมาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ที่น่าสนใจในการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชนป้องกันอาชญากรรมจากการลงพื้นที่ทำกระบวนการทดลอง โดยการนำเรื่อง คุณธรรมต้นแบบศีล 5 การสื่อสารที่ดี การคิดวิเคราะห์ มาปรับใช้ในการอบรม ทั้งนี้เพราะปัญหาอาชญากรรมนั้นมาจากคนไม่ปฏิบัติตามศีล 5 จึงนำมาซึ่งการกระทำความผิดและเกิดปัญหาอาชญากรรมตาม รวมถึงการนำนโยบายศีล 5 ไปปฏิบัติ นั้น ก็ยังไม่เกิดประสิทธิภาพและเกิดผลที่เป็นรูปธรรม ที่เลี้ยงชุมชนป้องกันอาชญากรรมซึ่งเป็นกลุ่มบ้าน วัด โรงเรียนที่ได้รับการอบรม จึงเป็นผู้ที่ปฏิบัติตามหลักศีล 5 หรือผู้นำต้นแบบศีล 5 และเห็นคุณค่าของศีล 5 และการสื่อสารที่ดีในการป้องกันอาชญากรรมและร่วมสร้างสันติวัฒนธรรมการป้องกันอาชญากรรม โดยผ่านการอบรมและนำไปปฏิบัติและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับคนในชุมชน ผ่านกิจกรรมศีล 5 และการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mafoo (2019) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การจัดการความรู้ในการนำนโยบายศีล 5 ไปปฏิบัติ ศึกษากรณี ตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย” พบว่า ประเด็นที่มีสภาพการดำเนินงานกระบวนการจัดการความรู้ในการนำนโยบายศีล 5 ไปปฏิบัติสูงสุด คือ มีการระดมทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกในการดำเนินการพัฒนาวัด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า มีการถ่ายทอดความรู้พร้อมทั้งทักษะไปทั่ววัด อันเกิดจากการเห็นคุณค่า ของความรู้และทักษะที่มีอยู่ในตัวคณะสงฆ์และประชาชน ซึ่งสะสมมาจากประสบการณ์ และการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ตลอดจนเจ้าอาวาสวัดให้ความสำคัญและสนับสนุนให้คณะสงฆ์ และประชาชนนำองค์ความรู้ มาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการนำศีล 5 ไปปฏิบัติ

สรุป

สันติวัฒนธรรมการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม พบว่าสภาพบริบท ปัญหาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาที่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม ซึ่งชุมชนขาดผู้นำในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรม ขาดผู้นำที่มีจิตเสียสละทำงานเพื่อชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม นำมาซึ่งปัญหาอาชญากรรม ทำให้เห็นแนวคิดและทฤษฎีของผู้เชี่ยวชาญในการสร้างและพัฒนาแนวร่วมประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม โดยบูรณาการร่วมกับหลักธรรม คือ เบญจศีล เบญจธรรม และสังคหวัตถุ 4

ซึ่งช่วยสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน สร้างชุมชนให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม และยังช่วยสร้างความสามัคคีปรองดองให้กับชุมชนโดยอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่มีกรอบเนื้อหาที่บูรณาการจากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ร่วมกับแนวคิดศาสตร์สมัยใหม่ให้กับพี่เลี้ยงชุมชนให้มีความรู้คู่คุณธรรมเพื่อตอบโจทย์การเป็นพี่เลี้ยงชุมชนป้องกันอาชญากรรม และงานวิจัยนี้ได้องค์ความรู้ใหม่ คือ “C L A M P Model”

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 งานวิจัยนี้สามารถเลือกนำเนื้อหาการอบรมสันติวัฒนธรรมการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรมไปใช้กับชุมชนอื่นเพื่อให้เกิดการสร้างแนวร่วมในการดูแลรักษาชุมชนให้ปลอดภัยจากอาชญากรรมอย่างเป็นระบบมากขึ้น

1.2 ภาครัฐและภาคีเครือข่ายนำผลการวิจัยไปปรับเป็นแผนปฏิบัติการเร่งด่วนในการปฏิบัติในมิติของการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน โดยเน้นการป้องกันมากกว่าการแก้ไข

1.3 สร้างแนวคิดยุทธธรรมสมานฉันท์ให้โอกาสผู้กระทำความผิดกลับตัวเป็นคนดีและลดการกระทำผิดซ้ำ

1.4 ควรมีการศึกษานโยบาย ยุทธศาสตร์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ และชุมชนต่าง ๆ ใช้ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องเกิดเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และทบทวนสวัสดิการของอาสาสมัครที่ทำงานด้านการป้องกันอาชญากรรม เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการทำมาดีเพื่อสังคม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยได้มองเห็นประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาเพิ่มเติมดังนี้

2.1 ควรศึกษางานวิจัยที่ต่อยอดจากงานวิจัยนี้โดยพัฒนาโมเดลการพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนป้องกันอาชญากรรม โดยร่วมกับหน่วยงาน อื่นๆเพิ่มขึ้น เช่น ศูนย์สาธารณสุขสุข กระทรวงยุติธรรม กรุงเทพมหานคร กรมการปกครอง สภานายความ รวมไปถึงศาสนิกชนอื่นด้วย

2.2 ควรส่งเสริมการขยายพื้นที่วิจัยไปยังจังหวัดอื่นๆ เพื่อให้ผลการวิจัยที่ได้ศึกษานำไปต่อยอดขยายผลและเพิ่มเครือข่ายที่ทำงานด้านการป้องกันอาชญากรรม เพื่อพัฒนา ความรู้ทักษะที่จะทำงานร่วมกัน

References

- Banmuang. (2021). *Wat Sarod Opens a Training Workshop “Community mentors end the Problem of Domestic Violence”*. Retrieved August 25, 2023, from <https://www.banmuang.co.th/news/education/263347>
- Chaiyapong, A., Ittithanasuphavitch, V., & Weerakul, S. (2018). The Applications by the Cultural Community of Amphoe Sam Khok, Pathum Thani Province in the Crime Control. *Journal of the Researchers Association Humanities and Social Sciences*, 23(2), 115-125.
- Jermrod, P. (2020). Development Participation of People in Crime Prevention in Ayutthaya Municipality Communities, Phranakhon Si Ayutthaya District, Phranakhon Si Ayutthaya Province. *Journal of Ayutthaya Studies*, 12(1), 41-55.

- Mafoo, P. (2019). *Knowledge Management in the Implementation of the 5 Precepts to Practice in Tambon Rong Chang, Padad District, Chiang Rai Province*. (Master's Thesis). University of Phayao.
- Rat Burana Police Station, (2023). *Criminal Case Statistics, 4 Groups, 2023*. Retrieved August 30, 2023, from <https://khokkloi.phangnga.police.go.th/wp/wp-content/uploads/2024/03/สถิติคดีอาญา-4-กลุ่ม-ตุลาคม-2566-1-1.pdf>
- Royal Thai Police Office. (2022). *Guide to Creating a Network of Public Participation in Crime Prevention*. (1st ed.). Bangkok: Suan Dusit University Graphic Site Media and Publishing Service Center.
- Royal Thai Police Office. (2023). *Criminal Case Statistics, 4 Groups*. Retrieved August 30, 2023, from https://data.go.th/dataset/rtp_crimes_stat